

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КАРАМАЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ XXXII СЕССИЯСЕ**

КАРАР №58

Иске Карамалы авылы

«17» май 2023 ел.

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Иске
Карамалы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындағы нигезләмә
турында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңындағы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә Мөслим районы прокуратурасының 09.01.2023 N 02-08-01-2023 протестын карап чыгып, Мөслим муниципаль районы Иске Карамалы авыл жирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Иске Карамалы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Иске Карамалы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Иске Карамалы авыл жирлеге Советының 16.12.2021 34 нче номерлы каарының үз көчен югалтуын танырга.

3. Элеге каарны Иске Карамалы авыл жирлеге территориясендә урнашкан маҳсус мәгълүмат стендларында, Мөслим муниципаль районының Иске Карамалы авыл жирлеге сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә иғълан итәргә hәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Элеге каар рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Карамалы авыл
жирлеге башлыгы

И.Н.Кәримов

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районның
Иске Карамалы авыл жирлеге Советы
каарына күшүмтә
«17» май 2023 ел N58

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Иске Карамалы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Иске Карамалы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Жирлек) Россия Федерациясе Конституциясе, 2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» N131-ФЗ номерлы Федераль законнар, 2007 елның 02 мартандагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» N 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2013 елның 25 июнендәге N 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы Законы, шулай ук Мөслим муниципаль районның Иске Карамалы авыл жирлеге Уставы (алга таба - Поселение) нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт түрүндагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән билән торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында дайими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәнлеге.

1.5. Россия Федерациясе муниципаль хезмәте һәм дәүләт граждан хезмәте үзара бәйләнеше тубәндәге юллар белән тәэмин ителә:

1.5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт гражданлык хезмәте үткәндә чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм гражданлык хезмәте һәм өстәмә һөнәри белем өчен кадрлар әзерләүгә таләпләренең бердәмлеге;

1.5.4. дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгендә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгендә дәүләт граждан хезмәте стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләре нисбәте;

1.5.6. муниципаль хезмәт үткән гражданнарны һәм дәүләт гражданлык хезмәте үткән гражданнарны, шулай ук аларның гайлә өгъзаларын туендыруучысын югалткан очракта дәүләт пенсия тәэмин итүенең төп шартлары нисбәте.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - муниципаль вазыйфанды биләүче затның жирле үзидарә органы вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү бурыйчларын билгеләнгән түгәрәк белән тәэмин итү буенча жирлек Уставы нигезендә төzelә торган жирле үзидарә органындагы вазыйфасы.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә квалификация таләпләренә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәклө белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле тиешле карар кабул иткән очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазифалары буенча югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт гражданлык хезмәте вазифаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазифаларында һәм федераль дәүләт хезмәтeneң башка тәрдәге вазифаларында эш стажы исәпкә алына.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфасын биләү өчен кирәклө белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә әлеге белгечлек буенча эшләү чоры, граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) курсәтелгән белгечлек буенча квалификация турында документ алганнын соң, әлеге юнәлешкә әзерлек чоры кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфасын инструкциясендә белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә курсәтелгән стажга гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәклө белем һәм күнекмәләр, шул дәрәҗәдәгә һәнәри белем турында документ алганнын соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

Профессиональ белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәклө белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфасы бурычларны үтәү өчен кирәклө белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфасы инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфасы инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә - муниципаль хезмәт стажының ярты елыннан да ким булмаган күләмдә яки белгечлек буенча бер ел эш стажына, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

3.1. Класс чины Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы тарафыннан бирелә.

3.1.1. Класс чины муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтенең алмаштырыла торган вазифасына яршлы рәвештә, элеккеге класс чинында булган вакытын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

3.2. Класс дәрәҗәсе беренче яки чираттагысы булырга мөмкин.

3.3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазифасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чины, дипломатик ранги, хәрби яки максус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чины, муниципаль хезмәтенең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә биләгән вазифасына яршлы рәвештә бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтенең квалификация разрядлары һәм сыйныф чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм максус исемнәрнең нисбәте кулланыла.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чинын биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класс чинында, дипломатик рангта, хәрби яки максус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтенең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

3.4. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнын соң бирелә, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазифасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

3.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәтенең секретаре һәм референты, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль советник ике ел, 2 һәм 3 класслы чын муниципаль советник бер ел булып тора.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы чын муниципаль киңәшче сыйныф чиннаnda булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чиннаnda күтәрелу аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтенең югары вазифаларына күчергәндә мөмкин.

3.6. Бирелгән класс чиннаnda булу вакыты ул бирелгән көннән исәпләнә.

3.6.1. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү түрүнда Каар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класс чины бирелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгән көн дип санала.

3.7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамланганнын соң, муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәве һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган сыйныф чинна тиң яки аннан югарырак сыйныф чины каралган муниципаль хезмәт вазифасын биләве шартларында бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәзалары булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелгән яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

3.8. Муниципаль хезмәттә аерым аерымлыклары өчен бүләкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу вакыты тәмамланғанчы, әмма әлек бирелгән класс чинында алты айдан да иртәрәк булмаганнан соң, муниципаль хезмәт вазифаларының бу төркеменә туры килгән чираттагы класс чининнан югары түгел;

2) муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә сыйныф дәрәжәләре әзлеклелеген сакламыйча, бер баскычка югарырак, ана алмаштырыла торган вазифа керә, 1 нче класс 3 нче класс чины булган муниципаль хезмәткәр, әмма 3.5 пунктында билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел. 3 нче өлештә муниципаль хезмәтне үтү өчен 3 нче класслы тиешле класс чининда.

3.9. Муниципаль хезмәткәрне әлеккеге төркем чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазифасына билгеләгәндә, әгәр аның әлеккеге класс чининда булу вакыты тәмамланса, ана чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазифасына билгеләгәндә, ул муниципаль хезмәт вазифаларының әлек билгеләннән югарырак төркеменә карый, күрсәтелгән хезмәткәргә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәрнең класс чининнан югарырак булса, муниципаль хезмәт вазифалары төркеме өчен беренчे булып класс чины бирелә. Бу очракта класс чины әзлеклелекне сакламыйча һәм әлеккеге класс чининда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

3.10. Муниципаль хезмәтнең баш, әйдәп баручы, өлкән, кече вазифаларын вәкаләтләре сробы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чины квалификация имтиханын тапшырунда каарны әлеге хезмәткәрләр жирле үзидарә органы житәкчесе кабул итсә, квалификация имтиханын тапшырунан соң сыйныф чины бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын вәкаләтләре сробы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, әгәр квалификация имтиханын тапшырунда каарны әлеге хезмәткәрләр жирле үзидарә органы житәкчесе кабул итсә, квалификация имтиханын тапшырунан соң сыйныф чины бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

3.11. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүлгән документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

3.12. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында каар, 3.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очрактардан тыш. 3 нче өлеш бер айдан да соңга калмыйча кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханы уздырылган көннән;

2) барлық кирәклө документлар белән бергә класс чинин бирү турында тәкъдим кертелгән көннән башлап, квалификация имтиханысыз класс чинин биргәндә, класс чинин бирергә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки вазифа затка.

3.13. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, ана бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнче саклана.

3.14. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшнә һәм хезмәт кенәгесенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматка кертелә.

3.15. Бирелгән класс чины муниципаль хезмәттән азат итепгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат итепгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрдә саклана.

3.16. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, ана бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнче саклана.

3.17. Бирелгән класс чининнан мәхрүм итү федераль законнарга ярашлы рәвештә суд каары буенча мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәрнең хокукий хәле

4.1. Муниципаль хезмәткәр булып әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирле бюджет акчалары хисабына түләнә торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны башкаручы граждан санала.

4.2. Техник тәэммин иту буенча бурычларны үтәүче затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын алмаштырмый һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

4.3. Муниципаль хезмәткәр:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазифа бурычларын үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартларны тәэммин иту;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты)нигезендә хезмәт хакы һәм башка түләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял қөннәре һәм эшләми торган бәйрәм қөннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәэмmin ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазифа бурычларын үтәү өчен кирәkle мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук җирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы буенча катнашу;

7) муниципаль хокукий актка ярашлы рәвештә җирле бюджет акчалары хисабына ёстәмә һәнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматларын яклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һәнәри эшчәнлеге турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук шәхси эшенә аның язма аңлатмаларын керту;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-икътисади һәм һәнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һәнәри берлекләр булдыру хокуки;

11) шәхси хезмәт бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять иту;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия тәэмmin ителеше.

4.4. Муниципаль хезмәткәр, җирлек башкарма комитеты житәкчесенең алдан язмача хәбәр итүенән, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтyna китермәсә һәм «муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда башкасы карапмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

4.5. Муниципаль хезмәткәр:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституцион законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, җирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмmin итәргә;

2) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәргә;

3) вазифа бурычларын үтәгәндә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мәнәсәбәтенә, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълүматлары белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәҗәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматларны, шулай ук аңа вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәҗәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) үз гайләсeneң үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) жирлек башкарма комитеты житәкчесенә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә, аңа я rashлы rәvештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (гражданлыгы) туктатылган көннән алтын биш эш көненнән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясенең халыкара килешүендә катнашучы, аңа я rashлы rәvештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча, чит ил дәүләтенең гражданлыгын (гражданлыгын) алу яисә чит ил территорияндә гражданның дайми яшәү хокукун раслаучы яшәү rәxсәten яисә башка документны алу турында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язма rәvешtә хәбәр итәргә, чит ил территорияндә гражданның дайми яшәү хокукун раслаучы;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләрне үтәү, йөкләмәләрне үтәү, тыюларны бозмау;

11) жирлекнең башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына нинди дә булса затның коррупцион хокук бозулар кылуга этәрү максатыннан аңа мәрәжәгать итүнең барлық очраклары турында хәбәр итәргә;

12) жирлек башкарма комитет житәкчесенә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтynna kitererгә мөмкин булган шәхси кызыксыну турында хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау ҹараларын күрергә;

4.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган тиешле житәкчедән йөкләмә алганда, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән житәкчегә язма rәvешtә әлеге йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш бу йөкләмә. Әлеге йөкләмәне житәкче язма rәvешtә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмә үтәлгән очракта муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

4.7. Әгәр муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтynna buldurmau максатыннан, үзенә караган кыйммәтле кәгазьләрне, акцияләрне (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад)

капиталындағы пайларга) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышаныч идаресенә тапшырырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләр

5.1. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр тубәндәгө очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карапы белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләтне чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карапы буенча юкка чыгаручы жәзага хәкем итү;

3) әгәр граждан дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса, дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуға һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенең рәвеше Россия Федерациясе Хәкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуна яки контролендә булына бәйле булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга бәйле булса, муниципаль хезмәт башлыгы белән янын туганлык яки үзлек (ата-аналар, ирле-хатыннар, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) яки аларның берсенең икенчесенә буйсынуы;

6) чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокуку булган Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (подданство) туктатылса;

7) чит ил гражданлыгы (подданство) яисә, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукуны раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бири;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнең 23.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бири өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карапы күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карапы законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карапына шикаять бирелмәгән булуы ачыкланган.

11) аларга чит ил агенты статусын сатып алу.

5.1.1. Жирлек гражданы ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле

жирлек территориясендә урнашкан жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар, апа-сеңелләр, балаларның ата-аналары, балалары) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

5.2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә қабул ителә алмый.

5.3. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын тәшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләу чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

6.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә тубәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын тубәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешма, торак, торак-тәзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, тубәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешма, торак, торак-тәзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәтә белән катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында тәзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы тарафыннан башка иҗтимагый оешма, торак, торак-тәзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәтә белән катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләренең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек Советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючи (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

2.1.) эшкуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы кешеләр аша шәгыльләнергә;

3) жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча вәкил яки вәкил булырга, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, яки федераль законнарда башкасы каралмаган очракта, аңа турыдан-туры буйсынган яки контрольдә тотылган;

4) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләр) вазифа хәленә бәйле рәвештә яки вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләр алырга.

Муниципаль хезмәткәрнең протокол чарапары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чарапар белән бәйле бүләкләре муниципаль милек буларак таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын башкара, Россия Федерациясе Гражданлык кодексында билгеләнгән очраклардан тыш. Беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белән бәйле бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

5) халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән килешү буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчасына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органы, шулай ук дәүләт хакимиите органнары һәм чит илләрнең жирле үзидарә органнары;

6) вазифа бурычларын үтәү белән бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чарапарын, башка муниципаль милекне куллану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнарага ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларын ачу яки куллану;

8) жирле үзидарә органы, аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазифа бурычларына көрмәсә, жәмәгатьчелек алдында, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жәмәгать фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен кабул итәргә;

9) Әгәр аның вазифа бурычларына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек көрә икән, жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка чит ил дәүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең бүләкләрен, мактаулы һәм максус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифа позициясенең өстенлекләрен куллану;

11) үзенең вазифалы урынын сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә куллану, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында күрсәтелгән берләшмәләргә мөнәсәбәтне ачык белдерү;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) булдырырга яки күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатыннан вазифа бурычларын үтәүне туктатырга;

14) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

15) жирлек башкарма комитеты житәкчесенең язма рәхсәтеннән башка Россия Федерациясе халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган очракта, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбенә генә финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә.

6.2. Граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характеристагы мәгълүматларны яки хезмәт мәгълүматларын таратырга яки кулланырга хокуклы түгел.

6.3 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликттын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликттын җиңеләйту

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дип, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазифаны биләүче кешенең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазифа (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм гадел үтәвенә (вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлатыла.

7.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мәлкәт рәвешендә, шул исәптән мәлкәти хокуклар, мәлкәти характеристагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 7.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан якын һәм (яисә) аның белән якын мәнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ирләр, балалар, бертуғаннар, сенәпләр, шулай ук ир белән хатын һәм балаларның бертуғаннары, ата-аналары, балалары), Нигезләмәнең 7.1.п.пунктында күрсәтелгән зат булган гражданнар яисә оешмалар һәм (яисә) аның белән якын мәнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, хатын-кызлар, яисә хатын-кызлар) корпоратив яисә якын мәнәсәбәтләргә бәйле затлар алу мөмкинлеге аңлашыла.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә яисә китерергә мөмкин булган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе, әлеге муниципаль хезмәткәрне, аның өчен муниципаль вазыйфадан читләштерелү чорында, аның өчен акчалата ярдәмне саклап, муниципаль вазыйфадан читләштерелүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яки җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен тәэммин иту һәм мәнфәгатьләр конфликттын җайга салу өчен жирле үзидарә органында комиссия төзелде.

Комиссия дайми булмаган нигездә жирле үзидарә органының хокукый акты белән формалаштырыла. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән каарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

7.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрудә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнчә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешиләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешиләре) Россия Федерациясе гражданлық законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

7.7. Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чарапарын күрмәве муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чарапары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр:

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялтышлық эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тотарга;

5) гражданнар белән эш итүдә тәзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хәрмәт күрсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәрнен, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкчे булып торучы муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуға мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

8. Муниципаль хезмәткә көрү, аны узу һәм туктату тәртибе

8.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында

курсәтелгән хәлләр булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

8.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыйдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә ёстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тубәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү түрында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр тәзелгән очраклардан тыш, хезмәт кенәгесен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге түрында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне;

5) белем түрында документ;

6) индивидуаль (шәхси ләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, мона хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр тәзелгән очраклар керми;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую түрында таныклык;

8) запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен - хәрби исәпкә алу документлары;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау түрында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристагы юәкләмәләре түрында белешмәләр;

10.1) әлеге Нигезләмәнең 23.8 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре түрында язма рәвештә хәбәр итәлә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтиҗәсендә гамәлгә ашырыла. .

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү түрында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

8.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып Поселения башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

8.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәге хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Жирлек башлыгының хокукий акты белән раслана.

8.10. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеге һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылығы түрүнде) түрүнде мәгълүматлар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә, ул катый хисап документы булып тора

Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар күшүп бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчергәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рөхсәт ителми.

8.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

8.12. Жирлек башкарма комитеты бетерелгәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа Жирлек башкарма комитетының яисә аның хокук варисына юкка чыгарылган функцияләре тапшырыла.

8.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре түбәндәгеләр була:

- 1) якларның килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срокы тәмамлану, моңа хезмәт мөнәсәбәтләре асылда дәвам иткән һәм бер як та аларны туктатуны таләп итмәгән очраклар керми;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 5) эшчене аның үтенече яисә аның ризалыгы белән башка эш бирүчегә эшкә күчерү яисә сайланулы эшкә күчү (вазыйфа);
- 6) оешма мәлкәте милекчесен алмаштыруга, оешманың буйсынуучанлыгы (буйсынуучанлыгы) үзгәрүгә йә аны үзгәртеп коруга бәйле рәвештә эш дәвам итүдән баш тарту;
- 7) хезмәт шартнамәсенең билгеле бер яклары үзгәрүгә бәйле рәвештә, хезмәткәрнең эшне дәвам итүдән баш тартуы;
- 8) хезмәткәрнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина нәтиҗәсé нигезендә үзенә кирәк булган башка эшкә күчерүдән баш тартуы яки эш бирүченең тиешле эше булмавы;
- 9) хезмәткәрне эш бирүче белән бергә башка жирлеккә күчерүдән баш тартуы;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) әгәр бу хокук бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген юкка чыгарса, Хезмәт кодексында яисә башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. "Коррупциягә каршы көрәш түрүнде" Федераль законның 9 статьясындагы З өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына, аны коррупциячел хокук бозуларны қылуга этәрү максатыннан, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары түрүнде хәбәр итү вазыйфаи бурычларын үтәмәү муниципаль хезмәттән азат ителүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән

хезмәт килешүе, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча түбәндәге очракларда таркалыша мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә ирешү;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 нәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләуләрне нәм тыюларны үтәмәү;
- 3) административ жәза куллану;
- 4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусын сатып алу.

8.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срокын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

8.17. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан эштән азат ителүе муниципаль хезмәткәр хезмәт уза торган жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителү өчен нигез булырга тиеш.

8.18. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 15 статьясында карапланычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәткәр ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрина кертелә.

9. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

9.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең нәнәри эшчәнлеге нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә.

9.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең нәнәри дәрәҗәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт вазыйфаларын қыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә ёстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәргә тиеш.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестациягә дучар ителми:

- 1) бер елдан да кимрәк муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) Өч яшькә кадәр йөклелек нәм бала табу буенча ял итүчеләр яки бала карау буенча ялда булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

9.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

9.5. Эшкә алучының (эш бирүченең) вәкиле каары буенча муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру өчен түбәндәгә нигезләмәләрне үз эченә алган жирле үзидарә органының хокукий акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзу турында;
- 2) аттестация үткәру графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәклө документларны әзерләү турында.

9.6. Аттестация комиссиясе «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Бердәм конкурс комиссиясен нәм Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Бердәм аттестация комиссиясен төзу турында» Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль района Советы каары белән төzelә.

10. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс

10.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә

хезмәт килешүе төзү алдыннан конкурс үткәрелергә мөмкин.

10.2. Конкурс үткәрелми:

а) муниципаль хезмәтнең билгеле бер вакытка алмаштырыла торган вәкаләтләренә билгеләгендә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегендә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгендә, медицина нәтижәсе нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча вазифа бурыйчларын үтәү, биләгән вазыйфасын кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яки аның структурасын үзгәрту мөмкин булмаган очракта;

г) муниципаль хезмәт вазифасына конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) билгеләнгендә;

д) муниципаль хезмәт вазифаларына билгеләнгендә, муниципаль хезмәт вазифаларының кече төркеменә карый;

е) муниципаль хезмәтне аерым вазифаларга билгеләгендә, вазифа бурыйчларын үтәү дәүләт серен тәшкіл итүче мәгълүматларны куллану белән бәйле.

10.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә Конкурс (алга таба - конкурс) гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез керү конституцион хокуқын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнен конкурс нигезендә вазыйфаи үсешкә хокуқын тәэммин итә.

10.4. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы булганда (муниципаль хезмәткәр алмаштырмаган) жирлек башкарма комитеты житәкчесе карапы буенча игълан ителә.

10.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

10.6. Конкурста катнашу хокуқына 18 яшкә житкән, Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурс үткәру чорында нинди вазифаны биләвенә карамастан, гомуми нигездә конкурста катнашырга хокуклы.

10.7. Конкурс үткәру һәм конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турында хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе проекти массакүләм мәгълүмат чарапарында конкурс уздырылачак көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча басылып чыга.

10.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурс уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; әлеге вазифаны биләүгә дәгъва қылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 10.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемләгә; курсәтелгән документлар кабул ителгәнчә вакыт, шулай ук конкурс турында төгәл мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр курсәтелә.

10.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә тәкъдим итә:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

в) паспортның яки аны алыштыручи документның күчермәсен (тиешле документ конкурсса килгәч шәхсән курсәтелә);

г) кирәклө һөнәри белемнә, эш стажын һәм квалификациясен раслаучы документлар:

хезмәт кенәгәсе һәм (яки) хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар, хезмәт

килешүе (контракты) беренче тапкыр төзелгөн очраклардан тыш, законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән;

һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның ёстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәҗә бируга турында, гыйльми исем бируга турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) медицина учреждениесенең гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яки аны узуына комачаулаучы авыруның булмавы турында Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча мондый авырулар исемлегендә каралган нәтижәсе.

10.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

10.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан башкарыла.

10.12. Граждан муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве, шулай ук муниципаль хезмәт турында законнарда муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен билгеләнгән чикләүләр белән бәйле рәвештә конкурста катнашырга рәхсәт ителми.

10.13. Әлеге Нигезләмәнең 10.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакүләм мәгълүмат чараларында кабул ителүләре турында хәбәрләр басылып чыкканнан соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яки) аларны житди сәбәпсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаган очракта, аларны тулы күләмдә тапшырмаган очракта, житди сәбәпләр аркасында, конкурс комиссиясе рәисе карапы белән аларны кабул итү срогы күчерелергә мөмкин.

10.14. Конкурста катнашуға кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы әлеге карага Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

10.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча, конкурста катнашырга рәхсәт ителгән гражданнарга (алга таба кандидатлар) аны үткәру датасы, урыны һәм вакыты турында хәбәрләр жибәрә..

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокукларның тигезлеге гарантияләнә.

10.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру өчен җирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

10.17. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 5 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе Конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэммин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризалар, документлар кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе каарлары проектларын әзерли, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча кандидатларга хәбәр итүне тәэммин итә.

Конкурс комиссиясенең сан составы биш кешедән ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Экспертлар

тарафыннан кандидатларның һөнәри сыйфатларын бәяләү муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда исәпкә алына.

10.18. Конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе кандидатларны мәгариф, муниципаль, гражданлық яки башка дәүләт хезмәте үтү, башка хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру турында тәкъдим ителгән документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгендә, конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына тиешле квалификация таләпләреннән һәм бу вазыйфа буенча вазифа инструкциясенең башка нигезләмәләреннән чыгып эш итә.

10.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда составның яртысыннан ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда, конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәл иткүче булып тора.

10.20. Конкурс комиссиясе карары кандидат булмаган вакытта кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасына билгеләү яки мондый билгеләнүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

10.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм утырышта катнашкан комиссия әгъзалары имзалаган карар белән рәсмиләштерелә.

10.22. Конкурс нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесенең конкурс жинучесен муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурс жинучесе белән хезмәт килешүе төзелә.

10.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс тәмамланғаннан соң бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләре турында хәбәр ителә.

10.24. Конкурста катнашырга рәхсәт ителмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына дәгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары конкурс тәмамланғаннан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарыла ала. Бу вакыт тәмамланғанчы документлар архивта саклана.

10.25. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга барып кайту, торак бинаны арендалау, яшәү, элемтә чараплары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) кандидатлар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

10.26. Кандидат Россия Федерациясе законнары нигезендә конкурс комиссиясе карарына шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясенә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәkle белгечлек, әзерлек юнәлеше, белемнәр һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) башкарма комитет эшчәнлеген җайга сала торган акт нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылығы анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән җайга сала торган акт нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә

үтәмәгән) өчен;

3) муниципаль хезмәткәр билгеле бер каарларны үзлегеннән кабул итәргә хокуклы яки бурычлы булган мәсъәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә иту һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсъәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасы буенча каарлар әзерләү, карау, килештерү һәм кабул иту сроклары һәм процедуralары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлеге процедурасы.

11.3. Вазыйфа инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеген атtestацияләүгә, планлаштыруга конкурс үткәргәндә исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфа инструкцияне үтәү һәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне атtestацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һәнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

12.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

12.2. Муниципаль хезмәткәргә ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

12.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

12.4 башка төркемнәрнең муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көнлек төп түләүле отпуск бирелә.

12.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен (10 календарь көннән артык булмаган), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн хисабына исәпләнә. Нормалаштырылмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган бүтән очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск еллык төп түләүле отпускның гомуми озынлыгының хәзәргә өлешеннән һәм ел саен өстәмә түләүле отпускның озынлыгыннан артып китә.

Нормасыз хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә ел саен өч календарь көн дәвам иткән нормасыз хезмәт көне өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә

12.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

12.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе каары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмыйча отпуск бирелергә мөмкин.

12.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

13.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэммин ителеше муниципаль хезмәткәрнең вазифалы хезмәт хакыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) күпьеңлік хезмәт хакына айлық өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазифа хезмәт хакына айлық өстәмә;
- 3) муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибен яллаучы вәкиле (әш бирүче) билгели торган аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр;
- 4) айлық акчалата бүләкләү;
- 5) класс дәрәжәсе өчен айлық өстәмә;
- 6) еллық түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

13.3. Вазыйфаи хезмәт хакы құләме, шулай ук айлық һәм башка өстәмә түләүләр құләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе жирлек Советы қарапы белән Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантия бирелә:

- 1) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәүне тәэмин итүче әш шартлары;
- 2) акчалата әчтәлекне вакытында һәм тулы құләмдә алу хокуқы;
- 3) Әш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял қөннәре һәм эшләми торган бәйрәм қөннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәэмин ителә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәте күрсәту;
- 5) күпьеңлік хезмәте өчен һәм инвалидлық белән бәйле пенсия тәэмин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә вафат булған очракта пенсия тәэмин ителеше;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китергән очракта, аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә мәжбүри дәүләт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәве вакытында яки аны тұтқатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә, авыру яки әшкә сәләтен югалту очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;
- 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очрактарда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгарылғач яки жирлекнең башкарма комитеты хезмәткәрләре штаты қыскартылғач, муниципаль хезмәткәргә, оешма юкка чыгарылғач яки оешма хезмәткәрләре штаты қыскартылғач, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Муниципаль хезмәткәрләргә жирлек уставы белән өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы құләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

16. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылығына) биләү чорлары кертелә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;
- 2) муниципаль вазыйфаларны;

3) Россия Федерациясенең дәүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм башка төр федераль дәүләт хезмәте вазыйфалары;

- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган елларны эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорыннан тыш, шулай ук «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындағы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына көрө торган (исәпләнә) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

17. Кадрлар эше

17.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындағы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәрне жирлекнең башкарма комитетына көртү;

3) муниципаль хезмәткә көрү, аны узу, хезмәт килешүе (контракты) төзү, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмәт урыныннан азат итү, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итү һәм пенсиягә чыгу белән бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт үткән чорда хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүмат формалаштыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе мәжбүри пенсия иминияте һәм мәжбүри социаль иминият системасында индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә пенсия һәм социаль Фондның мәгълүмати ресурсларында саклау өчен тапшыру Россия Федерациясе иминиятләштерүләре;

5) «[Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында](#)» Федераль законның [30 статьясында](#) билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) Жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklарын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль

хезмәткәрләрне кадрлар резервына көртүгә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә көргөндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең көрөмнәре, мәлкәте һәм йөкләмәләре, мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында](#) һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләрне үтәүне оештыруны;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча консультация бири;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнгән кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл иту.

17.2. Муниципаль хезмәт өчен килешү нигезендә кадрлар әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт өчен гражданнарны килешү нигезендә, Россия Федерациясенең Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм нигезләмәләрне исәпкә алып әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан укыту турында Килешү (алга таба - максатчан укыту турында килешү) жирле үзидарә органы һәм граждан арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт әчендә күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча гражданың йөкләмәсен күздә тота.

3. Максатлы укыту турында килешү конкурс нигезендә төзелә.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан иғълан итеп һәм жирле үзидарә органында оештырылган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы вәкиле (эш бириүче) һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, Юридик (хокукий) бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - жирле үзидарә органы эшчәнлегенә кадрлар һәм юридик (хокукий) ярдәм күрсәту өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, анда максатчан укыту турында шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәт үтәргә бурычлы), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ мәгълумат күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешма вәкилләре. Бәйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми санының дүрттән бер өлешеннән ким булмаска тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән каарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеген булдырмау өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм комиссия әгъзаларыннан тора.

8. Максатлы укыту турында килешү төзу өчен конкурс үткәру турындагы мәгълумат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгаручы басма массакүләм мәгълумат чарасында бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында әлеге конкурс уздырылганчы бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәру турында 17.2 пунктның 8 пунктчасында каралган мәгълуматта укуны тәмамлаганнан соң гражданнар тарафыннан алыштырылырга тиешле

муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнен 17.2 пунктындағы 11 пунктчасы нигезендә конкурсса тәкъдим ителә торган документлар исемлеге, аларны кабул иту урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; дата, урын һәм конкурсны үткәру тәртибе; максатчан укыту турында килешү төзү өчен кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедуралының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмати материаллар да булырга мөмкин.

10. Максатлы уку турында килешү төзү конкурсында Россия Федерациясенен дәүләт телен белгән һәм беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белемне көндезге уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алган гражданнар катнаша ала. Әлеге конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук әлеге Нигезләмәнен 17.2 пунктының 34 пунктчасында каралган бәтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен [«Россия Федерацияндә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда](#) билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим ителә:

1) Шәхси белдерү;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданың жирле үзидарә органына тәкъдим иту өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгәч үзе курсәтелә);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар һәм (яки) хезмәт кенәгәс күчермәсе яки гражданың хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлеге элек гамәлгә ашырылмаган очраклардан тыш)

5) Медицина оешмасының гражданың муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны [«Россия Федерацияндә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон нигезендә](#) үтүнә комачаулаучы авыру булмавы турында нәтижәсе;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданың беренче тапкыр көндезге уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алышын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки әзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданың уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурыйчлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедуралының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча әлеге бүлекнен 11 пунктына ярashлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырыши, анда дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнен 11 пунктында курсәтелгән документларны кабул иту тәмамланганнын соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданың беренче тапкыр көндезге уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алышын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки әзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданың уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурыйчлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылығын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырыши, анда дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында курсәтелгән документларны кабул итү тәмамланғаннан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

17. Шәхси әңгәмә өлкәгә һәм аның киләчәк һөнәри хезмәт әшчәнлегенә қагылышлы тема буенча дәгъвачы белән ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында дәгъвачы дәгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Дәгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) җавапның логик төзелеше;
- 3) грамоталылык һәм сөйләм культурасы;
- 4) мәгариф оешмасында дәгъвачының уңышлары дәрәжәсе, фәнни басмаларның булуы, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәргән башка чараларда катнашу;
- 5) профессиональ мотивация булу;
- 6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) өч балл белән, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, теманың әчтәлеген тулысынча ачкан булса;
- 2) ике балл белән, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар җибәрсә;
- 3) бер баллга, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә теманың әчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар җибәрсә;
- 4) нуль балл, әгәр дә дәгъвачы теманың әчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хatalар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар күшyла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төzelә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә [Россия Федерациясе Конституциясе](#), [Татарстан Республикасы Конституциясе](#), [Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының](#) жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы әшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан уку турындағы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне узарга тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъва итүче биргән дөрес җаваплар саныннан чыгып башкарыла.

23. Тест нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе әгъзалары дәгъвачыларга:

- 1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дөрес җавап бирелсә, биш балл;
- 2) тест сорауларының 70-85 процентына дөрес җавап бирелсә, дүрт балл;
- 3) тест сорауларының 51 - 69 процентына дөрес җавап бирелсә, өч балл;
- 4) тест сорауларының 35-50 процентына дөрес җавап бирелсә, ике балл;
- 5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дөрес җавап бирелсә, бер балл;
- 6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дөрес җавап бирелсә, нуль балл.

24. Язулы биремне дәгъвачы конкурс комиссиясе билгеләгән һәм конкурс үткәрү турында мәгълүмдәттә күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә өзөрли.

25. Язмача бирем темасы дәгъвачының [Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе](#), Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә қагылышлы мәсьәләләрне белүен ачыклау өчен сайланы.

26. Язулы биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тұлышынча ачу, сәйләмнен грамоталылығы, язма сәйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе өгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дә дәгъвачы әзлекле рәвештә, язма бирем темасының әттәлеген тулы күләмдә ачса;

2) ике балл белән, әгәр дә дәгъвачы әзлекле рәвештә, язма бирем темасының әттәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дәгъвачы әзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә язма бирем темасының әттәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрсә;

4) әгәр дәгъвачы язма бирем темасының әттәлеген ачмаса, нуль балл.

28. Конкурс комиссиясе өгъзалары тарафыннан язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга бирелгән баллар суммалана.

29. Конкурста жинүче дип конкурс қысаларында кулланыла торган конкурс процедуранары нәтижәләре буенча ин күп балл жыйған дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясе тавыш бириү нәтижәләре конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзаланган протокол белән рәсмиләштерелә.

31. Конкурс комиссиясенең конкурста жинүчене билгеләү турындагы карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жингән дәгъвачы белән максатчан уқыту турында килешү төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга аның нәтижәләре турында язма рәвештә конкурс тәмамланганнан соң бер ай әчендә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торак бинаны арендалау, яшәү, элемтә ҹаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

34. Максатлы укуны тәмамлаганнан соң муниципаль хезмәтне мәҗбүри уту вакыты максатчан уқыту турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле үзидарә органы максатчан уқыту турында Килешүгә ярашлы рәвештә гражданга социаль ярдәм ҹаралары биргән вакыттан да ким булмаска тиеш, әмма биш өлдан артык түгел.

35. Максатлы уқыту турында килешү якларының йөкләмәләре һәм жаваплылығы Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан уқыту турында килешү белән билгеләнә.

36. Максатлы уку турында килешү граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатлы уқыту турында килешүдә ҹаралган чыгымнарны финанс белән тәэммин итү жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

18. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

18.1. Кадрлар резервын формалаштыру һәм аның белән әшләүнен тәп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү иреклеге;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданнарының) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнен объективлығы;

- муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсеше өчен

шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткендә һәм аларны һәнәри тормышка ашырганда муниципаль хезмәткәрләр һәм башка гражданнарың хокуклары тигезлеген саклау;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазифасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелергә мөмкин.

18.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмәт вазыйфаларына көрмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыручи вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар көрә ала.

18.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданы) кадрлар резервына керту:

1) муниципаль хезмәт үтә торган муниципаль органда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә жирле үзидарәнең башка органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткә беренче тапкыр көрүче граждан өчен.

18.4. Кадрлар резервына керту муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып башкарыла ала.

18.5. Кадрлар резервы жирлек башлыгы тарафыннан расланган муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлекнең башкарма комитетында формалаштырыла.

18.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданы) кадрлар резервына керту жирлек башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.7. Кадрлар резервы Исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәгә N 1 күшымта).

18.8. Кадрлар резервына алынган муниципаль хезмәткәргә (гражданга) билгеләнгән формадагы белешмә-объектив рәсмиләштерелә.

18.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (кучерү), әлеге вазыйфа буенча вакансия булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан башкарыла.

18.10. Муниципаль хезмәткәр (гражданин) тубәндәге очракларда кадрлар резервы исемлекләреннән тәшереп калдырыла:

муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына вазыйфаи үсеш тәртибендә билгеләнү;

- муниципаль хезмәттә булуның ин чик яшендәге казанышлары;

- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданың муниципаль хезмәткә көрүенә яисә муниципаль хезмәт узуына комачаулаучы хәлләр килеп чыгу һәм (яисә) ачыклану.

Кадрлар резервыннан чыгару турындагы каар авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен гамәлдәге законнарага ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе жаваплы.

19. Муниципаль хезмәткәргә һәнәри әзерлек һәм өстәмә һәнәри белем алу

19.1. Муниципаль хезмәткәрләрне һәнәри яктан яңадан әзерләү-муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һәнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle өстәмә белем һәм күнекмәләр алу.

Муниципаль хезмәткәрләрне һәнәри яктан яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яки һәнәри эшчәнлекнең яңа төрен башкару, өстәмә квалификация алу өчен өстәмә белем алу максатында башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри яңадан әзерлек үтү кирәклеген авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе билгели.

19.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы-һөнәри белемгә ия муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңарту һәм күнекмәләрен камилләштерү, аларның квалификация дәрәжәсенә таләпләр арту һәм һөнәри мәсьәләләрне хәл итүнен яңа ысуулларын үзләштерү кирәклеге белән бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә актуаль үзгәрешләрне үзләштерү (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар), тиешле һөнәри бурычларны хәл итү өчен һөнәри хезмәт эшчәнлегенең билгеләнгән өлкәсендә кайбер мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатында башкарыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирлеге башкарма комитеты каары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә башкарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу маҳсус уку йортларында башкарыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу белән бәйле жирлекнең башкарма комитеты чыгымнары жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

20. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

20.1. Хезмәт мәгълүматларына эшчәнлеккә кагылышлы яшерен булмаган мәгълүмат, таратуга хезмәт ихтыяҗы белән бәйле чикләүләр керә.

20.2. Хезмәт мәгълүматларына кертеп булмый:

муниципаль органнар, оешмалар, ижтимагый берләшмәләрнең хокукий статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслары турында мәгълүмат, экологик, гидрометеорологик, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, ул торак пунктларның, гомумән гражданнарның һәм халыкның, шулай ук житештерү объектларының куркынычсыз яшәвән тәэммин итү өчен кирәк;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын, аның функцияләрен, эшчәнлек юнәлешләрен һәм формаларын тасвиrlау, шулай ук аның адресы;

гражданнарның һәм юридик затларның гаризаларын, шулай ук мәрәжәгатьләрен карау һәм рәхсәт итү тәртибе;

гражданнарның һәм юридик затларның билгеләнгән тәртиптә каралган гаризалары һәм мәрәжәгатьләре буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисадның торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында мәгълүмат.

20.3. Тиешле вазифаи зат санкциясенән башка хезмәт мәгълүматлары таратылырга (таратылырга) тиеш түгел.

20.4. Хезмәт мәгълүматларын ачкан өчен, шулай ук мондый мәгълүматны үз эченә алган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

20.5. Жирлекнең башкарма комитеты бетерелгән очракта, хезмәт мәгълүматларын алга таба куллану турында каарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

20.6. Документларны, хезмәт мәгълүматларын үз эченә алган эшләрне югалту яки бу мәгълүматны ачу фактлары турында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесенә хәбәр ителә һәм югалту яки ачу шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссияне билгеләгән житәкчегә хәбәр ителә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең жаваплылығы

21.1. Дисциплинар жинаятын кылган өчен муниципаль хезмәткәрләр аңа йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге дисциплинар жәзаларны кулланырга хокуклы:

- 1) искәрмә;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

21.2. Дисциплинар хата жибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ә бер айдан артык түгел), аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәудән читләштерү муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә эш би्रүче (эш бириүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартуга китеrerлек хокук бозу булып тора..

21.4 Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

21.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәргә үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы һәм үз хатынын (ирен) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итүгә яки аны законнар нигезендә дисциплинар жаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китергән хокук бозу булып тора.

21.6 Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 марта турында 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен, әлеге нигезләмәнен 21 статьясында каралган жәзалар кертелә.

21.6.1. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнен 7 статьясының 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракта ышанычын югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш

21.6.2. Әлеге Нигезләмәнен 7 статьясында 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында каралган жәзалар Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм (яки) муниципаль норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә яллаучы вәкиле (эш бириүче) тарафыннан:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача анлатмасы аның ризалығы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә әштән азат итү рәвешендә түләтүләр кулланудан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

- в) муниципаль хезмәткәрнең анлатмалары;
- д) башка материаллар.

21.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21, 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрнең тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.4. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта жәзаны куллану турында актта жәзаны куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

21.6.5. 7, 21, 23 пунктларында каралган жәзалар муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозулар кылулары турында мәгълүмат килгән көннән алып алты айдан да соңға калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтsezлеге, ялда булу вакытын һәм коррупциячел хокук бозулар кылынган көннән алып өч елдан да соңға калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча эш вакыты кертелми.

21.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшеру үткәрү өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат тора:

- 1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм аларның вазифаи затлары;
- 2) сәяси партияләрнең тәбәк яки җирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;
- 3) тиешле муниципаль берәмлектә тәзелгән ижтимагый совет;
- 4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшеру үткәрү өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

21.6.7. Тикшеру узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Әгәр ике әш көне тәмамлангач, муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирелмәсә, тиешле акт тәзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшеру үткәрү өчен киртә түгел.

21.6.8. Әлеге Нигезләмәнең 7,7 һәм 7,8 пунктларында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшеру нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттың жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (әш бирүчегә) дисциплинар түләтүне куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшеру нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (әш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

21.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрнең тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозу ачыкланган көннән алып бер айдан да соңға калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз

булу чорын, аның отпусткта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы башка очракларын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшеру уздыру һәм құрсәтелгән тикшеру материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәу һәм мәнфәгатьләр конфликтyn жайта салу буенча комиссия тарафыннан карау вакытын исәпкә алмаганды кулланыла. Бу чакта ришивәтчелек буенча хокук бозу қылышынан көннән алып алты айдан да соңға калмыйча түләту кулланылырга тиеш.

21.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу қылган очракта, түләтүне куллануга нигез буларак, [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның](#) 21.1 статьясындағы 1 яки 2 өлеше құрсәтелә.

21.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм аларның нигезләмәләре бозылған норматив хокуқый актлар құрсәтелгән жәзаны куллану турында яки муниципаль хезмәткәргә карата мондый жәзаны кулланудан баш тарту турында актның күчермәсе, мотивлар құрсәтелеп, тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне дәвамында расписка астында муниципаль хезмәткәргә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төzelә.

21.6.13. Жəза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргө шикаять итепергө мөмкин.

21.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтегендә көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 21.1 пункттында каралған дисциплинар түләтүгө дучар итепләгендә булса, ул түләтегендә дип санала.

21.6.15. Эшкә алушының (эш бириүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 21 статьясындағы 21.4 пункттында каралған дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча, дисциплинар түләтүне гамәлдән чыгарырга хокуклы.

22. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләу

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргө вазыйфаи бурыйчларын үңышлы һәм намуслы үтәгәне, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәне һәм катлаулылығы өчен түбәндәге бүләкләү төрлөре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акталата бүләкләү;
- 3) қыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгендә мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрлөре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокуқый актларда билгеләнгән бүләкләүнен бүтән төрләре.

22.2. Дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, бүләкләүләр куллану тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Жирлек Уставы нигезендә билгеләнә.

22.3 Бүләкләүләр муниципаль хезмәткәр хезмәте уза торған жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокуқый акты дип игълан итеп.

22.4. Дисциплинар жәзасы алынмаган муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү мөмкин түгел.

23. Керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

23.1. Құрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бириүчегә) үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм

мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданнар үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр тапшырмыйлар.

23.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары түрүнда, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары түрүнда белешмәләр тапшырырга тиеш.

23.1.2. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту «Коррупциягә каршы тору түрүнде» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту түрүнде» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда каралган, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

23.2. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан әлеге Нигезләмә башлыгына ярашлы рәвештә бирелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөклөмәләр түрүндагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматларга кертелмәсә, конфиденциаль характердагы мәгълүмат булып тора.

23.3. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатыны (ири) һәм балигъ булмаган балаларының түләү сәләтен билгеләү яки билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фонdlарына түрүдан-турды яки түрүдан-турды булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөклөмәләр түрүндагы мәгълүматларны куллану рәхсәт итепми.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләрнен керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә җаваплы.

23.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте түрүнда һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшыру яки белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

23.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар тарафыннан курсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөклөмәләр түрүнда белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан курсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөклөмәләр түрүнда белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Россия

Федерациясенең норматив хокукий актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларның тулылығы, муниципаль хезмәткәрләрнең [«Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон](#) һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәве Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалиаучы гражданнарга, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, хатыннарына (ирләренә) һәм балигъ булмаган балаларының муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә мондый гражданнар һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балаларын биләүне дәгъвалиаучы гражданнарга карата оператив-эзләү chaрапары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югари вазыйфаи затлары тарафыннан җибәрелә.

23.8 «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендәге сайtlар һәм (яки) сайт битләре адреслары турында мәгълүмат, анда муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва кылучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркемгә ачык мәгълүмат урнаштырган, шулай ук аларны идентификацияләргә мәмкинлек бирүче мәгълүматны яллаучы вәкиленә тапшыралар:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва кылучы граждан, муниципаль хезмәткә керү елына кадәрге өч календарь елда Хезмәткә кергәндә;
- 2) муниципаль хезмәткәр ел саен курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәрге календарь елында, муниципаль хезмәткәр вазифаларын башкару кысаларында гомуми кулланышта булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. 23.8 пунктның 1 пунктчасында курсәтелгән мәгълүматлар муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасына дәгъва кылучы гражданнар тарафыннан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисаптан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бирелә. 23.8 пунктның 1 өлешендә курсәтелгән мәгълүматлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Иске Кармалы авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәгә 1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Иске Карамалы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасына кадрлар резервына кертелгән
хезмәткәрләр исемлеге**

N т/б	Резервка кайсы вазифага кертелгән	Фамилия се, исеме әтисенен исеме	Туган елы	Милләт	Белем (нәрсә тәмамлаган, белем буенча белгечлек фәнни дәрәҗә	Биләгән вазифас ы	Бу вазифада купме вакыт эшли
1	2	3	4	5	6	7	8